

Huvudman

Gislaveds kommun
kommunen@gislaved.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Lundåkerskolan i Gislaveds kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 2 december 2022

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2022 genomfört en tillsyn av Lundåkerskolan i Gislaveds kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser om utredning om särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram, studiehandledning på modersmålet, mottagande av nyanlända elever, fjärrundervisning, utvecklingssamtal, frånvaro samt arbete för att skapa studiero.

Skolinspektionen har den 2 december 2022 beslutat att förelägga Gislaveds kommun att senast den 2 maj 2023 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande utredning om särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram, studiehandledning på modersmålet samt mottagande av nyanlända elever.

Gislaveds kommun har den 28 april 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har den 1 juni 2023 genomfört en digital intervju med rektorn och biträdande rektor för skolenheten.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Gislaveds kommun har följt föreläggandet och om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Utredning om särskilt stöd och beslut om åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Utredning och beslut

I beslut den 2 december 2022 bedömde Skolinspektionen att rektorn inte såg till att utredningar av elevers behov av särskilt stöd startade efter det att lärare hade anmält behov av en sådan utredning. Vidare bedömde Skolinspektionen att rektorn inte fattade beslut om åtgärdsprogram i enlighet med författningarnas krav. Skolinspektionens utredning visade att i de fall elevers behov av särskilt stöd hade utretts fattade rektorn inte beslut om att upprätta åtgärdsprogram.

I sin redovisning av vidtagna åtgärder uppger huvudmannen bland annat följande. Under perioden den 2 december 2022 till den 20 april 2023 har det inkommit åtta anmälningar om behov av särskilt stöd. Utredningar har startats i alla dessa fall utom ett, där anmälan inkom den 27 mars 2023. Utifrån de sju genomförda utredningarna har rektorn fattat beslut om att åtgärdsprogram ska utarbetas i tre fall. Utöver det var det för en elev inte aktuellt med beslut om åtgärdsprogram då eleven redan hade åtgärdsprogram. För tre elever har det fattats beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram efter utredningen då elevernas behov har kunnat tillgodoses inom ramen för extra anpassningar.

Beslut om särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång

Skolinspektionen bedömde även att rektorn inte fattade beslut om placering i särskild undervisningsgrupp och anpassad studiegång enligt författningarnas krav. Skolinspektionens utredning visade att elever fick sin undervisning i skolans särskilda undervisningsgrupp samt att vissa elever hade anpassad studiegång utan att rektorn fattat beslut om det.

I sin redovisning av vidtagna åtgärder uppger huvudmannen följande: För samtliga elever som är placerade i särskild undervisningsgrupp och elever som har anpassad studiegång finns det nu ett beslut om det inom ramen för ett åtgärdsprogram med stöd i en pedagogisk utredning.

Tillgång till elevhälsa

Skolinspektionen bedömde vidare att skolan inte hade tillgång till kurator och inte heller sådan specialpedagogisk kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kunde tillgodoses. Skolinspektionens utredning visade att skolan saknade tillräcklig tillgång till specialpedagog vilket ledde till att utredningar av elevers behov av särskilt stöd inte genomfördes. Vidare visade utredningen att skolan saknat en kurator sedan höstterminen 2022 startade och att detta hade lett till att utredningar av elevers behov försenats.

I sin redovisning uppger huvudmannen bland annat följande. Under hela läsåret har skolenheten haft tillgång till en specialpedagog på heltid. Vidare har eleverna under perioden 1 februari till 19 april 2023 haft tillgång till samtalsstöd hos kurator en gång i veckan. Under perioden 2 mars till 21 april 2023 har elevhälsan haft tillgång till kurator en gång i veckan för skolsociala utredningar. Från den 24 april 2023 kommer det finnas en kurator på heltid på skolenheten. Vidare har skolenheten haft tillgång till skolpsykolog och skolsköterska hela läsåret.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen (2010:800) framgår att om en lärare, trots extra anpassningar av den ordinarie undervisningen, befarar att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas ska de anmäla detta till rektorn. När rektorn mottagit en anmälan om att en elev kan vara i behov av särskilt stöd ska rektorn se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Vid en utredning av en elevs behov av särskild stöd ska samråd ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövt. Vidare framgår av 3 kap. 9 § skollagen att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 §. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av 3 kap. 11 § skollagen framgår att om det finns särskilda skäl, får ett beslut enligt 9 § för en elev i bland annat grundskolan innebära att särskilt stöd ska ges i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp) än den som eleven normalt hör till. Av 3 kap. 12 § skollagen framgår att om det särskilda stödet för en elev i bland annat grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut enligt 7 § innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång).

Enligt 2 kap. 25 § skollagen ska det för eleverna i bland annat grundskolan finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom dessa områden. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 2 december 2022 att det fanns brister i Lundåkerskolans arbete med att ge elever studiehandledning på modersmålet. Skolinspektionens utredning visade att det fanns elever som var i behov av studiehandledning på modersmålet som inte fick sådant stöd. Vidare visade utredningen att det endast var nyanlända elever som fick studiehandledning på modersmålet och att dessa tilldelades studiehandledning utifrån en schablon och inte utifrån en bedömning av vilket behov eleverna hade.

I sin redovisning av vidtagna åtgärder uppger huvudmannen bland annat följande. Studiehandledningen i arabiska har utökats från början av vårterminen, då skolan mottog många nyanlända elever under hösten. Behovet av studiehandledning har kartlagts vid mottagandet till skolenheten och anpassats utifrån individen. I övriga modersmål har skolan under läsåret haft tillgång till studiehandledning utifrån elevernas behov.

I en kompletterande intervju med rektorn och biträdande rektor uppger rektorn att skolan har haft konferenser där samtliga elevers behov av studiehandledning på modersmålet kartlagts. Kartläggningarna har visat i vilka ämnen eleverna har behov av studiehandledning på modersmålet och därefter har en fördelning av resurserna gjorts utifrån behov och ämne. Rektorn uppger vidare att även elever som inte är nyanlända får studiehandledning på modersmålet och att det är elevens behov som styr omfattningen. Vidare uppger hen att huvudmannen står för en timmes studiehandledning i veckan per elev, men att skolan därutöver budgeterar för fler timmar i de fall eleverna är i behov av det. Rektorn uppger slutligen att huvudmannen kunnat tillgodose studiehandledare i alla språk där det finns behov av studiehandledning på modersmålet.

Rättslig reglering

Enligt 5 kap. 4 § skolförordningen (2011:185) ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Av 3 kap. 12 i § skollagen framgår att en nyanländ elev, som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövligt. Studiehandledningen ska syfta till att ge eleven förutsättningar att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Mottagande av nyanlända elever

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Bedömning av nyanlända elevers kunskaper och individuella studieplaner

Skolinspektionen bedömde i beslut den 2 december 2022 att det fanns brister i arbetet med mottagande av nyanlända elever vid Lundåkerskolan.

Skolinspektionens utredning visade att skolan inte genomförde bedömningar av samtliga nyanlända elevers kunskaper inom två månader från det att eleverna tas emot inom skolväsendet. Vidare visade utredningen att skolan inte hade upprättade individuella studieplaner för de nyanlända elever som tagits emot i skolväsendet under högstadiet, trots att eleverna varit på skolan i längre tid än två månader.

I sin redovisning uppger huvudmannen bland annat följande. Skolans förstelärare i svenska som andraspråk har nu i uppdrag att kartlägga alla nyanlända elevers kunskaper. Kunskaperna bedöms och undervisningsupplägget planeras efter elevernas behov. I elevernas studieplaner ingång alltid utökad svenska som andraspråk. Samtliga nyanlända elever har fått individuella studieplaner utifrån deras kartlagda behov. Försteläraren och biträdande rektor ansvarar för upprättandet av dessa.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 12 c § skollagen framgår att en nyanländ elevs kunskaper ska bedömas om en sådan bedömning inte är uppenbart onödig. Rektorn ansvarar för att bedömningar görs.. Av 3 kap. 12 d § skollagen framgår att en bedömning enligt 12 c § ska göras skyndsamt och i sådan tid att beslut om placering i årskurs och undervisningsgrupp kan fattas enligt 12 e §. Vidare framgår att resultatet av en sådan bedömning bland annat ska beaktas vid beslut om placering enligt 12 e §, vid upprättande av individuell studieplan enligt 12 g § samt vid övrig planering av undervisningen och fördelning av undervisningstiden.

Av 3 kap. 12 g § skollagen framgår att för en nyanländ elev som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska en individuell studieplan upprättas senast inom två månader från mottagandet. Studieplanen ska vara långsiktig och beskriva hur eleven ska uppnå behörighet till gymnasieskolans nationella program utifrån elevens mål. Den ska

innehålla uppgifter om utbildningens huvudsakliga innehåll och planerade stödåtgärder. Studieplanen ska revideras löpande utifrån de bedömningar som görs av elevens ämneskunskaper.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Viveka Berglund.

Utredare Kerstin Martinsson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Eleonore Lindén medverkat.